

***Landdistriktspolitik
Kommuneplan
2005-2016***

Rammer for lokalplanlægningen

Kommuneplanen 2005-2016 indeholder følgende dele:

- Planstrategi
- Hovedstruktur
- Rammer for Dalmoseområdet
- Rammer for Flakkebjergområdet
- Rammer for Slots Bjergbyområdet
- Rammer for Sørbymagleområdet
- Rammer for det åbne land
- Rammer for erhvervsområder
- Rammer for vindmølleområder
- Trafikpolitik for hele kommunen
- Landdistriktspolitik for hele kommunen
- Naturpolitik for hele kommunen
- Generel bevaringsvejledning
- Redegørelse

De enkelte rammedele uddyber og supplerer kommuneplanens hovedstruktur og fastlægger bygge- og anvendelsesmulighederne i de enkelte dele af kommunen.

Rammebestemmelserne er grundlaget for den fremtidige lokalplanlægning. Hvis Kommunalbestyrelsen på et tidspunkt ønsker at udarbejde en lokalplan, som ikke er i overensstemmelse med kommuneplanens rammebestemmelser, skal disse ændres. Det kan kun ske ved, at der udarbejdes et tillæg til kommuneplanen. Tillægget skal offentliggøres i mindst 8 uger, hvor borgere, myndigheder m.fl. har mulighed for at fremsætte indsigelser mv. mod kommuneplantillægget.

Ved større og væsentlige ændringer af kommuneplanen skal Kommunalbestyrelsen før udarbejdelsen af et forslag, indkalde ideer, forslag mv. til brug ved planlægningsarbejdet. Kommunalbestyrelsen kan undlade at indkalde forslag mv. ved mindre ændringer i kommuneplanens rammedel, der ikke strider mod planens hovedprincipper samt ved uvæsentlige ændringer i planens hovedstruktur.

Der er udarbejdet forskellige kortbilag for de enkelte områder. Kortbilagene viser de muligheder og begrænsninger der er gældende for de enkelte områder.

Rammer for lokalplanlægningen.....	2
Landdistriktspolitik	4
Indledning.....	4
Decentrale beslutninger og partnerskaber.....	4
Hjælp til selvhjælp	4
En helhedsorienteret tilgangsvinkel.....	4
Infrastruktur.....	5
Serviceudbud.....	5
En palet af udfordringer	6
Sociale forhold	6
Kulturelle forhold.....	6
Bo på landet.....	6
Trafik.....	6
Erhverv	6
Landsbylaug	7
Formål	7
Baggrund	7
Emner, temaer	8
Vilkår for landsbylaug	9
Information fra landsbylaugene	10

Landdistriktspolitik

Indledning

Indenrigsministeriet og Kommunernes Landsforening har opfordret kommunerne til at udarbejde en sammenhængende politik for udviklingen i landdistrikterne. Formålet skal være at øge beslutningskompetencen i både den nuværende kommunalbestyrelse, men ikke mindst i den nye storkommune. Vi vil med politikken sikre at borgerne i yderdistrikterne får en reel mulighed for at blive hørt og få indflydelse.

Hashøj Kommunes kommunalbestyrelse ønsker derfor at nedskrive de ideer og forudsætninger, som på nuværende tidspunkt er omdrejningspunktet for forvaltningen af kommunens landdistrikter.

Decentrale beslutninger og partnerskaber

Udformningen af en landdistriktspolitik er en god mulighed for kommunen til at indgå i en dialog med de mennesker, som bor i lokalområdet. Dialog vil sikre at udgangspunktet for udviklingen er de specifikke lokale forudsætninger. Dialog vil også sikre, at flere parter føler et ansvar overfor den udvikling, som foregår i området. Fælles ansvar udløser på den måde også frihed til at vælge mellem forskellige løsninger.

Landdistriktspolitikken skal være med til:

- At sikre landsbyernes overlevelse og fortsatte udvikling som attraktive boligområder
- At sikre sammenholdet og fællesskabet i landsbyerne
- At sikre at landsbyerne og landdistrikterne forbliver aktive lokalsamfund
- At sikre respekt og ansvarlighed overfor de værdier, der er i landsbyerne og landdistrikterne
- At synliggøre den resurse, der er i landsbyernes og landdistrikternes beboere
- At sikre det miljømæssige samspil mellem boligformål og erhvervsformål

Hjælp til selvhjælp

Et af kodeordene i landdistriktsarbejdet er hjælp til selvhjælp i stedet for passiv hjælp. Det er afgørende, at der skabes selv bærende udvikling i de små lokale samfund. Heri ligger ikke, at landsbyerne skal være selv bærende lokalsamfund i økonomisk forstand med arbejdspladser til alle områdets beboere. Mange steder skal udviklingen af landdistrikterne ses i et samspil med nærliggende byområder, hvor landsbyerne satser på at være attraktive beboelsesområder med pendling til byerne. I stedet kan bosætningen i landsbyen give basis for lokale servicevirksomheder samt et socialt og kulturelt liv.

En helhedsorienteret tilgangsvinkel

Landdistriktspolitik skal ses i et helhedsorienteret perspektiv på kommunalt og centralt niveau. Mange sektorområder berører landdistrikterne. Fokus skal flyttes

fra den traditionelle sektororienterede tilgang til problemløsning til en tilgang, der tager udgangspunkt i området.

Infrastruktur

Infrastruktur som rammebetingelse er afgørende for landdistrikternes udvikling. Det gælder i særdeleshed den digitale infrastruktur i form af hurtige adgangsveje til Internettet, der muliggør deltagelse i videnssamfundet på første parket. 95 pct. af befolkningen har nu mulighed for ADSL. Alternative teknologier kan være reelle muligheder for højhastighedsadgang til Internettet for de resterende fem pct. af befolkningen. En hjemme pc-ordning er et godt eksempel på udnyttelse af højhastighedsinfrastrukturen, og særligt i landdistrikter vil sådanne ordninger give et løft i fleksibiliteten i arbejdsstyrken. Derfor er Hashøj Kommune også godt i gang med at etablere "Hashøj Net" – et kombineret TV- og kommunikationsnet, der skal gøre den elektroniske adgang lettere.

Serviceudbud

Befolkningen i landdistrikterne skal sikres serviceydelser af høj kvalitet. Det er vigtigt, at serviceydelserne er tilpasset befolkningssammensætningen. Det kan betyde, at kommunen må udvikle nye måder at løse opgaverne på.

På *folkeskoleområdet* er der siden 2001 gennemført en række forsøg. På baggrund af folkeskoleforliget i november 2002 vil der blive foreslået permanent lovhjemmel for disse forsøg. Det drejer sig om samdrift mellem kommunale dagtilbud og skolefritidsordninger (SFO) samt fælles skoleledelse i landdistrikter og mindre bymæssige bebyggelser. Samdriften af dagtilbud og SFO betyder, at der arbejdes hen imod at give daginstitutionen og skolen fælles leder og bestyrelse for at styrke lokalområdet.

Hensigten med fælles skoleledelse er at bidrage til at opretholde mindre skoler i landdistrikter og mindre bymæssige bebyggelser, hvis der er et lokalt forankret ønske om det. Målet er at bidrage til en fortsat udvikling af grundlaget for den fælles folkeskole gennem styrkelse af kvaliteten i undervisningen og den pædagogiske ledelse samt muligheden for forældreindflydelse.

Den fysiske planlægning er en væsentlig ramme for den lokale udvikling. Emnet for regeringens *Landsplanredegørelse 2003* er den regionale balance i Danmark. Det konstateres i redegørelsen, at det for udviklingstendenserne i et landdistrikt er afgørende, om dette ligger i oplandet til en stor by, en mellemstor by eller en lille by. De udfordringer, udviklingen indebærer, lægger op til nye samarbejder om fysisk planlægning på tværs af eksisterende administrative skel. Der er behov for nye former for samarbejde på tværs af sektorer, hvis der skal skabes bedre rammer for den regionale decentrale udvikling.

Landbruget indtager stadig en central rolle i landdistrikterne. Der er på dette område brug for helhedsorienterede indsatser, der understøtter en bæredygtig udvikling – både socialt, økonomisk og miljømæssigt. Det kan ske ved tiltag, der fremmer tilpasningen og udviklingen af landdistrikterne - også uden for den egentlige jordbrugssektor.

De lokale aktivitetsgrupper bør have mulighed for at arbejde med integrerede og bæredygtige indsatser og derved bidrage til at sikre landdistrikternes fremtid som levende og aktive samfund.

En palet af udfordringer

Sociale forhold

Der er altid brug for gode boliger af mange slags. Kommunalbestyrelsen støtter etableringen af alle de boligtyper, der er mulighed for. Et af de behov der har kommunalbestyrelsens særlige bevågenhed er behovet for ældreboliger tæt på det miljø, som de ældre kender.

Kulturelle forhold

Hashøj Kommune har et rigt og varieret foreningsliv, der giver borgerne mulighed for at bruge deres fritid inden for kommunens grænser. Dette skal understøttes, så mulighederne bliver bevaret lokalt.

De 4 nuværende skoler skal bevares for undervisning af elever op til 6. klassetrin.

De eksisterende forsamlingshuse skal bevares.

Bo på landet

De eksisterende landsbymiljøer skal udvikles ved til stadighed at skabe mulighed for etablering af nye boliger i landsbyerne. Det specielle miljø i hver enkelt landsby omkring samlingssteder som kirke, forte, gadekær, forsamlingshus og ”byens gade” skal bevares til glæde for landsbyens beboere.

Udbygningen af spildevandskloakeringen i landsbyerne og det åbne land skal fortsættes til gavn for miljøet og vandkvaliteten.

Trafik

Den offentlige trafikbetjening skal sikres, så også borgere i de tyndt befolkede egne kan betjenes tilfredsstillende. Samtidig skal der arbejdes for at sikre de svage trafikanter både på de kommunale som på de amtslige veje.

Erhverv

Der skal være mulighed for at etablere erhvervsvirksomheder i landdistrikterne. De virksomheder der ikke kan overholdes Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for forureningspåvirkninger skal holdes uden for landsbyerne, der primært skal være forbeholdt det gode boligmiljø.

Landsbylaug

I dette afsnit beskrives kommunalbestyrelsens intentioner omkring samarbejdet med landsbylaugene. Betegnelsen landsbylaug dækker i det følgende landsbyråd, lokalråd, borgerforeninger og lignende.

Kommunalbestyrelsen har gennem flere år formuleret og udtrykt ønske om, at der i alle kommunens lokalområder etableres lokale råd i form af landsbylaug, lokalråd, borgerforeninger og lignende.

Kommunalbestyrelsen har behov for en systematiseret og struktureret dialogpart til at indgå i en ny nærdemokratisk struktur i den nye kommunale struktur.

Formål

Formålet med etableringen af landsbylaug er at øge og fremme nærdemokratiet i en organiseret form, så både den nuværende og den kommende kommunalbestyrelse får mulighed for at kvalificere beslutsningsgrundlaget via den demokratiske dialog for de beslutninger, der skal tages lokalt.

Den til enhver tid værende kommunalbestyrelse skal have muligheden for at indhente lokale synspunkter vedrørende trafikoplægninger, udbygningsplaner, vedligeholdelse og forskønnelse af offentlig arealer og lignende af lokal betydning for den gruppe af borgere, som landsbylauget repræsenterer.

Denne dialog kan med fordel i mange tilfælde finde sted mellem kommunalbestyrelsen og den enkelte borger, men kan kvalificeres, hvis den foregår mellem kommunalbestyrelsen og grupper af borgere indenfor et geografisk afgrænset område.

Baggrund

Kommunalbestyrelsen vedtog den 15. december 2004 et sæt retningslinier for samarbejdet med landsbylaug, landsbyråd, lokalråd, borgerforeninger m.v. I dette sæt retningslinier er det forudsat, at en lange række emner og temaer af interesse og med betydning for lokalområderne i kommunen uopfordret sendes til kommentering/udtalelse/orientering i de enkelte områders råd. Nærværende liste – der ikke må opfattes som udtømmende – er udarbejdet med henblik på nærmere at fastslå, hvilke emner og temaer m.v. rådene kan forventes at blive hørt om umiddelbart og uopfordret.

Herved etableres en forpligtelse for kommunen, idet det dog er afgørende for Kommunalbestyrelsen at understrege, at pligten til at søge information og indflydelse er gensidig. De enkelte råd kan med andre ord ikke ensidigt påberåbe sig ”undladelser” i forhold til denne liste idet rådene selvstændigt har en forpligtelse til selv at være opsøgende og opmærksomme i forhold til emner og temaer som måtte være af relevans for lokalområdet.

Emner, temaer

Følgende emner, temaer og anliggender vil rådene blive orienteret og hørt om:

Planområdet

Landsplandirektiver - Staten (når disse fysisk/geografisk vedrører lokalområdet)

Regionplaner - Amt/Region

Kommuneplaner - Kommunen

Lokalplaner - Kommunen (når disse fysisk/geografisk vedrører lokalområdet)

Større ledningsarbejder

Kommunal forsyning

Spildevand

Øvrige/privat forsyning

Vand

Elektricitet

Antenne

Naturgas

Når disse berører et større antal husstande eller et større (vej-)område i lokalområdet.

Kommunalbestyrelsens forpligtelse til at orientere for så vidt angår ”de ikke kommunale arbejder” begrænser sig til situationer, hvor kommunen er involveret i det pågældende arbejde. Kommunalbestyrelsen vil opfordre øvrige/private leverandører til at orientere i det omfang dette ikke allerede finder sted pr. rutine.

Veje og trafik.

Større vedligeholdelses og udbedringsarbejder på eksisterende vejnet

Anlæg af nye veje, fortove, stier m.v.

Væsentlige ændringer i betjening med kollektiv trafik

Skiltning

Grønne områder, parker, legepladser, gadekær m.m.

Større vedligeholdelses og udbedringsarbejder på eksisterende anlæg

Etablering eller udvikling af nye områder/anlæg

Forskønnelse og/eller ændringer af det fysiske rum i lokalområdet

Struktur.

Ændringer i den offentlige organisation med væsentlig betydning for samarbejdet med rådene (f.eks. kommunalreform og lignende)

Offentlig service.

På området for offentlig service (skoler, daginstitutioner, ældreservice m.v.) findes en række lovfæstede brugerbestyrelser m.m.

Disse bestyrelses kompetence og rettigheder kan ikke begrænses ved Kommunalbestyrelsens beslutning.

På serviceområder hvor der ikke findes brugerbestyrelser (fx biblioteksområdet) eller hvor en given aktivitet/et givet projekt vil berøre en større kreds af borgere, end de der repræsenteres af brugerbestyrelserne (fx ved større skolevejsprojekter og lignende), vil Kommunalbestyrelsen inddrage landsbyrådene.

Øvrigt, herunder særlige projekter.

Emner eller temaer der falder uden for ovenstående opremsning, når det skønnes at emnerne eller temaet kan eller bør have lokalområdet/rådernes interesse eller hvor Kommunalbestyrelsen har et særligt behov for lokale tilkendegivelser i mere overordnede eller generelle spørgsmål.

Egentlige projekter som retter sig generelt imod alle kommunens lokalområder eller specifikt imod ét enkelt område. (fx "Ren Dag"/"Ryd op" - projekter)

En stor del af disse vilkår følger i det væsentlige de bestemmelser som gælder for foreninger, der forestår folkeoplysende virksomhed, og som er opstillet i folkeoplysningsloven. Hvis der er behov for en uddybning eller fortolkning af vilkårene henvises til folkeoplysningsloven.

Vilkår for landsbylaug

Enhver samling af borgere har ret til at samles og danne foreninger mv. Kommunalbestyrelsen har ingen ret eller kompetence til at stille krav på dette område.

Disse vilkår kan kræves opfyldt for at et landsbylaug opnår status som dialogpartner og talerør for en bestemt, geografisk afgrænset gruppe af borgere.

Følgende vilkår skal være opfyldt:

- Landsbylauget skal være bredt og dybt funderet i det geografiske område, som lauget dækker. Det indebærer, at der skal være en bred almen tilslutning til / medlemskab af lauget repræsenteret i beboere inden for det geografiske område lauget dækker. Minimum 75% af de husstande, der er placeret inden for laugets vedtægtsbestemte, geografiske område skal være tilsluttet lauget. Tilslutningen betyder i denne forbindelse skriftlig indmeldelse eller anden form for formel skriftlig anerkendelse af lauget.
- Et landsbylaugs geografiske område kan ikke være mindre end de husstande, der befinder sig inden for den planlægningsmæssige landsbyafgrænsning, men ville eksempelvis også kunne omfatte det geografiske område, der svarer til sognet. Et landsbylaug kan ikke være større end et af de 4 lokalområder (Dalmose, Flakkebjerg, Slots Bjergby og Sørbymagle).
- De enkelte landsbylaug vil kunne slutte sig sammen i paraplyorganisationer, der dækker flere landsbylaugs geografiske områder.
- Landsbylauget skal være stiftet gennem en stiftende generalforsamling, og skal i denne forbindelse have vedtaget egentlige vedtægter.
- Vedtægterne skal indeholde et præcist formål og en præcist geografisk afgrænsning for laugets virke.

- Laugets virke skal omfattet området samlede interesser – især i forhold til offentlige myndigheder, og må ikke begrænse sig til et enkelt serviceområde eller enkeltsager.
- Vedtægterne skal indeholde bestemmelser om valg til laugets bestyrelse og eventuelle revision.
- Der skal være åben adgang til indmeldelse for enhver borger / husstand inden for laugets geografiske område.
- Lauget skal minimum hvert andet år afholde ordinær generalforsamling, og der skal være frit valg til alle poster i bestyrelsen. (Ingen eksklusivbestemmelser).

Såfremt lauget råder over midler skal der føres regnskab for midlerne, og regnskabet skal revideres af en uvildig revision.

Information fra landsbylaugene

Ethvert landsbylaug, der ønsker at være dialogpartner skal løbende (årligt) indsende følgende oplysninger til kommunalbestyrelsen:

- Sammensætning af bestyrelsen
- Medlemstal
- Aktiviteter
- Referat fra generalforsamlingen – herunder eventuelt revideret regnskab